

UT2

Les i els professionals d'atenció a persones en situació de dependència

CFGM Atenció a Persones en Situació de Dependència
MP Organització de l'Atenció a Persones en Situació de Dependència
Curs 2025-26

L'EQUIP DE TREBALL

Un **equip de treball** és el conjunt organitzat de persones que aporten la seva formació, els seus coneixements, les seves habilitats i la seva experiència en la realització d'un treball.

- L'equip de treball en atenció a la dependència es caracteritza per:
 - El **compromís** per aconseguir un objectiu comú.
 - La **convergència** de les habilitats i esforços de cada component cap a la consecució de l'objectiu comú.
 - La **distribució de les tasques** entre les diferents persones.

L'EQUIP MULTIDISCIPLINARI

Professionals que formen l'equip **multidisciplinari** d'atenció a la dependència:

- Personal sanitari.
- Treballadors i treballadores socials.
- Psicòlegs i psicòlogues.
- Educadors i educadores.
- Terapeutes ocupacionals.
- Animadors i animadores socioculturals.
- Logopedes.
- Personal tècnic.
- Personal administratiu, de neteja, etc.

ACTIVITAT 1. Actituds i Aptituds

DEBAT EN GRAN GRUP:

Sabeu la diferència entre ACTITUD i APTITUD?

VISUALITZEM EL VIDEO

INDIVIDUALMENT:

- Fes una llista de 5 actituds bàsiques que hauria de tenir una TAPSD
- Reflexiona d'aquestes 5 actituds, quines tens i quines has de millorar
- Les actituds que has de millorar... com ho faràs?

Recull la teva reflexió per escrit.

L'equip de treball en l'Atenció a la Dependència

El o la **professional de referència**:

- Atén de manera personalitzada a una persona usuària.
- L'acompanya i dona suport durant les fases d'ingrés i acolliment.
- Exerceix de nexa amb la família.
- Intervé en la planificació, engegada, seguiment i avaluació de la intervenció.

Funcions del/la **TAPSD** en l'equip interdisciplinari:

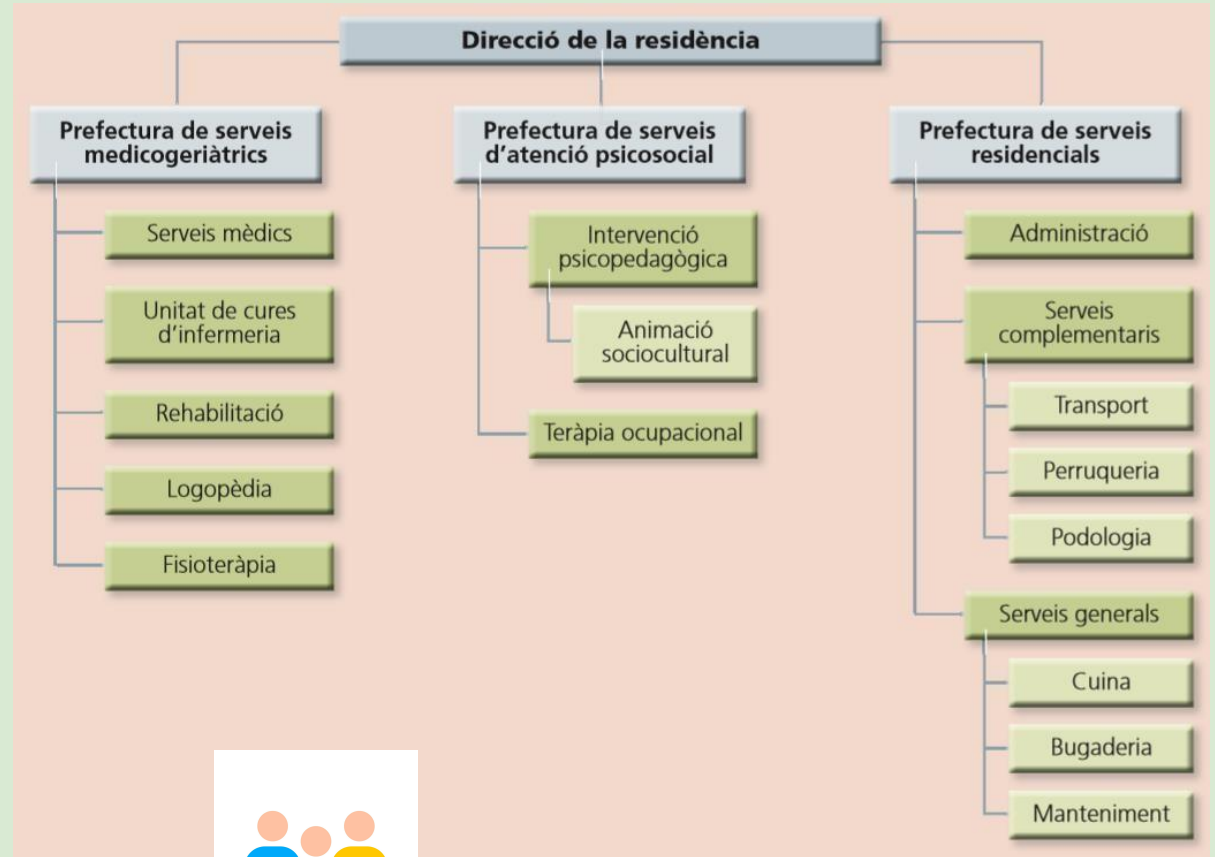
- **Assistencial**: ajuda la persona a realitzar les activitats que no pot fer per si mateixa.
- **Rehabilitadora**: col·labora en el tractament de capacitats funcionals perdudes.
- **Socialitzadora**: promou la comunicació i interacció social de la persona usuària.
- **Educativa**: promou l'autonomia personal i l'adquisició d'hàbits saludables.

ESTRUCTURA ORGANITZATIVA

Un organigrama és la representació gràfica de l'estructura organitzativa d'una institució.

Les i els professionals de l'equip de treball s'organitzen jeràrquicament en diversos nivells.

El director o directora exerceix l'autoritat màxima.

EL TREBALL EN EQUIP

El treball en equip és el conjunt de **mètodes**, **procediments** i **estratègies** que utilitza l'equip de treball per aconseguir els objectius marcats.

Permet treballar de manera cooperativa i coordinada.

Facilita la gestió i el seguiment de les intervencions.

Integra diferents coneixements i punts de vista.

Genera SINERGIES
(la sinergia genera un valor superior a la suma de totes les intervencions per separat.)

Avantatges del treball en equip:

- L'atenció en equip és més eficaç que la unió de les actuacions individuals.
- Pluralitat i riquesa de propostes de solució.
- Responsabilitat compartida.
- Potenciació de l'autoestima, la participació i el compromís.
- Aprenentatge informal i ajuda mútua.
- Augment de la motivació i reducció de la monotonia.

REQUISITS DEL TREBALL EN EQUIP:

PLANIFICACIÓ

La **planificació del treball en equip** és necessària per:

- Organitzar les diferents tasques.
- Assignar a les i els professionals responsables de la seva aplicació.
- Establir el procediment o protocol de dur-les a terme.

DOCUMENTS DE PLANIFICACIÓ

**PLA INDIVIDUAL
D'ATENCIÓ INTEGRAL**
(PIAI) Planificació de les
intervencions.

PLA DE TREBALL
Planificació de les
tasques per al personal.

REQUISITS DEL TREBALL EN EQUIP:

La **coordinació en el treball en equip** permet conjugar tots els recursos per dur a terme una acció en comú amb eficàcia.

COORDINACIÓ

Aspectes que ha d'incorporar una coordinació correcta:

- Delimitació clara de les competències, les jerarquies i els fluxos de comunicació.
- Distribució de les funcions, activitats i tasques.
- Control del bon funcionament de l'equip.
- Ús eficaç dels recursos materials i econòmics.
- Garantir la continuïtat dels serveis.
- Establiment de reunions periòdiques de coordinació i seguiment i els mecanismes extraordinaris de comunicació.

REQUISITS DEL TREBALL EN EQUIP:

COMUNICACIÓ

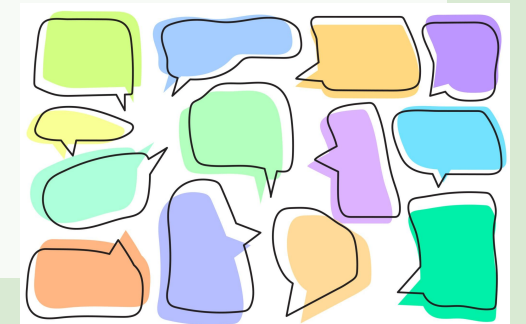
Els processos de treball es desenvolupen en el context de la relació humana, per tant, **la comunicació i la interacció** afavoreixen o entorpeixen els objectius de la intervenció.

Factors que AFAVOREIXEN la comunicació:

- Fomentar la participació.
- Garantir el respecte cap a totes les opinions.
- Afavorir el compromís personal.
- Escolta activa.

Factors que DISTORSIONEN la comunicació:

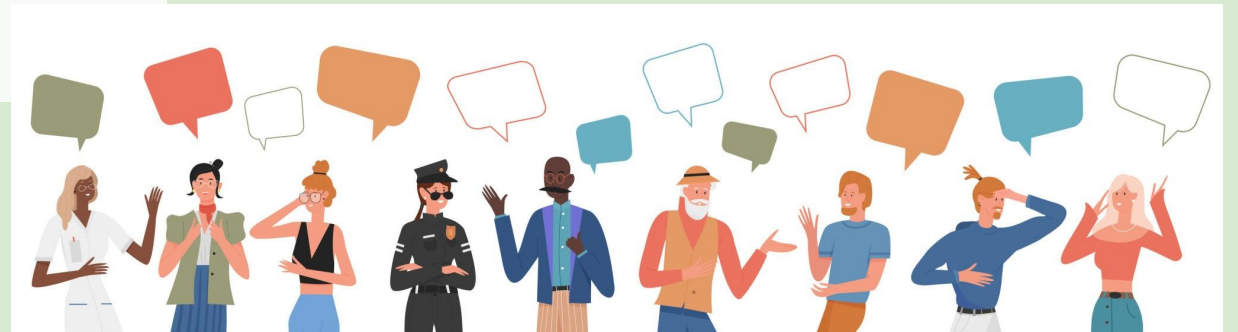
- Conflictes interpersonals
- Prejudicis

REQUISITS DEL TREBALL EN EQUIP:

- Definir els circuits en la presa de decisions.
- Comptar amb l'opinió de totes i tots els membres de l'equip (especialment les i els professionals d'atenció directa).
- Les decisions consensuades tindran més suport i la responsabilitat dels seus resultats serà més compartida.
- Participar en les preses de decisions enforteix el compromís, la motivació i l'autoexigència.

PRESA DE DECISIONS

ACTIVITAT 2. Entre totes cuidem millor!

DINÀMICA GRUPAL (30-45 minuts, grups de 4-5 persones):

Sou un equip de TAPSD que ha d'atendre una persona usuària durant un matí al seu domicili. La Sra. Assumpció té 82 anys, mobilitat reduïda, deteriorament cognitiu lleu i necessita ajuda en higiene, alimentació i acompanyament emocional (ha quedat vídua fa uns mesos).

- Planifiqueu una graella de les tasques del matí, ordeneu-les, prioritzeu-les i decidiu qui farà què.
- En finalitzar, fem un joc de rol afrontant algun dels següents imprevistos: l'usuària no vol aixecar-se, s'ha trencat l'horari de l'esmorzar, una companya no pot fer la seva tasca. Els altres grups observen la comunicació entre membres, la coordinació i repartiment de tasques i la presa de decisions consensuada.

REFLEXIÓ ESCRITA DE GRUP (15-20 minuts):

Cada grup redacta una reflexió col·lectiva seguint aquestes preguntes:

Com hem organitzat el nostre treball?

Què ha funcionat millor? Què hem trobat més difícil?

Quines decisions hem pres i per què?

Com ens hem comunicat i coordinat?

Quin aprenentatge ens emportem sobre treball en equip?

LA SUPERVISIÓ

La **supervisió** és la tasca d'inspeccionar les activitats programades i assegurar-se que es duguin a terme de manera satisfactòria.

- El nivell més alt de supervisió i responsabilitat correspon al director o directora del centre.
- Les o els responsables de cada àrea supervisen les intervencions corresponents.
- Les persones supervidores disposen dels següents instruments:
- Registres: s'anota la realització dels protocols i procediments.
- Observació: serveix para:
- Verificar la realització correcta de les tasques.
- Valorar la relació de cada professional amb les persones usuàries.
- Valorar el nivell de conflictivitat entre els membres de l'equip.
- **Incidències:** opinions o queixes formulades per les persones usuàries o les seves famílies.

TÈCNIQUES DE TREBALL EN EQUIP

Les **tècniques de treball en equip** són els procediments utilitzats a l'entorn de treball per facilitar els processos de comunicació i afavorir l'intercanvi d'informació.

TÈCNIQUES EN L'ÀMBIT DE L'ATENCIÓ A LA DEPENDÈNCIA

- Reunions.
- Tècniques interrogatives.
- Estudi de casos.

OBJECTIUS DE LES TÈCNIQUES DE TREBALL EN EQUIP

- Informar o compartir informació sobre determinats esdeveniments o novetats.
- Identificar un problema i explorar possibles solucions.
- Avaluar documents, recursos, serveis o actuacions.
- Revisar la documentació d'una determinada persona.
- Ventilació emocional.

Les reunions...

Una **reunió de treball** és l'agrupació de més de dues persones que es congreguen per tractar assumptes relacionats amb el treball.

Les reunions de treball:

- Permeten el debat, la interacció i la posada en comú.
- Solen establir-se de forma periòdica.

Tipus de reunions:

- Reunions **de valoració, seguiment i presa de decisions**.
- Reunions **informatives**.
- Reunions **formatives**.

FASES D'UNA REUNIÓ

1

Preparació

- Planificació de la reunió.
- Elaboració de la **convocatòria**.

2

Desenvolupament

- Es tracten tots els temes plantejats.
- Es deixa un espai per a *precis i preguntes*.

3

Conclusió i tancament

- Es repassen els temes tractats.
- Es detallen les conclusions i acords.
- S'elabora un **Acta**.

Tècniques interrogatives...

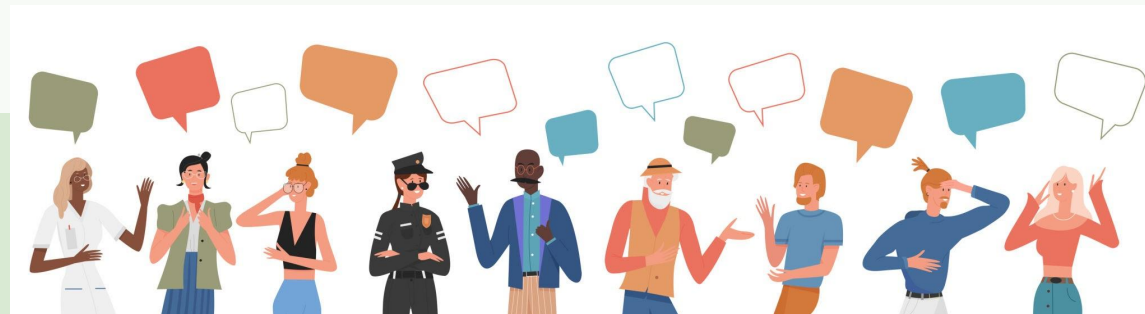
Les **tècniques interrogatives** són aquelles en les quals una persona coordinadora estableix un diàleg entre els membres de l'equip a través d'un intercanvi de preguntes i respostes.

Tipus de preguntes:

- Segons la intenció: informatives, reflexives o incitadores del raonament.
- Solen ser obertes i s'eviten les que es puguin respondre amb monosíl·labs.

Objectius de les tècniques interrogatives:

- Obtenir informació de l'equip en conjunt i de les persones en particular.
- Conèixer les experiències dels membres de l'equip.
- Aprofundir en un tema concret.
- Obtenir informació detallada sobre un cas o situació particular.

Estudi de casos...

L'estudi **de casos** és l'exposició d'un cas o problema detallant-ho suficientment per afavorir l'anàlisi per part de l'equip.

La presentació del cas pot ser oral, escrita o a través d'enregistraments o projeccions. Es busca la diagnosi, la prescripció i l'actuació adequada.

- **Avantatges** de l'estudi de casos:
 - Es relaciona amb problemes de la vida real.
 - Permet una gran versatilitat en la presentació de casos.
 - Afavoreix l'intercanvi d'idees.
 - Cada membre de l'equip pot suggerir solucions.
- **IMPORTANT!** Exigeix una direcció del cas i temps.

L'ORGANITZACIÓ DEL TREBALL

Els **torns de treball** són l'ordenació del temps o espai horari dins de la jornada laboral.

SISTEMES DE TREBALL

Els torns solen establir-se en vuit hores al dia amb un total de 40 hores setmanals.

Poden diferenciar-se tres **sistemes**:

- **Sistema de treball discontinu:** suposa dos torns (matí i tarda).
- **Sistema de treball semicontinu:** suposa tres torns (demà, tarda i nit, amb descans el cap de setmana o els diumenges).
- **Sistema de treball continu:** suposa més de tres torns i el treball nocturn.

EL TREBALL NOCTURN

El **treball nocturn** és aquell que es realitza entre les 10 de la nit i les 6 del matí.

Es pot cobrir amb:

- Professionals que sempre treballen de nit.
- Un sistema de rotació de torns.

El treball nocturn és més cansat perquè:

- Trenca els ritmes biològics de llum i foscor.
- Les persones tornen a un calendari de dia en els dies lliures.
- Pot alterar la conciliació i les relacions intrafamiliars

EL TREBALL PER TORNS

El treball per torns és aquell que implica la necessitat de prestar serveis en hores diferents en un període determinat de dies o setmanes, i en horaris no habituals.

Variables que influeixen en l'organització del treball per torns:

- Hores de durada del torn.
- Tipus de torn (fix o rotatori).
- Els espais de descans entre els canvis de torns.

Criteris per a l'organització de torns:

L'autocura del/la professional

En aquest sector és molt fàcil carregar-se emocionalment, voler arribar a tot i acabar esgotat/da. Recorda CUIDAR ELS TEUS LÍMITS IGUAL QUE CUIDES LES PERSONES QUE ACOMPANYES!!!
Posar límits no és falta de vocació, és autocura professional.

Alguns consells:

- 🕒 Respecta els teus horaris sempre que sigui possible (el descans també és part de la feina).
- 🧠 No t'enduguis els casos a casa: si cal, escriu una nota mental o real abans d'acabar la jornada per "tancar" el dia.
- 🤝 Comparteix el que et pesa amb l'equip: parlar-ho evita l'esgotament emocional.
- 🧘 Fes micro-pauses conscients (1 minut de respiració profunda entre tasques ja ajuda molt).
- ❤️ Recorda el valor del que fas, però accepta que no ho pots solucionar tot.

He perdido las ganas de quedar con amigos, familiares o hacer actividades agradables.

Mi salud se ha deteriorado (tanto a nivel físico como psicológico)

Me cuesta mantener compromisos o dejo de hacer tareas importantes o urgentes.

No dispongo de tiempo libre, para realizar actividades que me gustan.

Siento emociones negativas acerca de la persona a la que cuido.

Me siento agotado/a, irritable, agresivo/a, ansioso/a

Pienso que los otros cuidadores/as no lo hacen bien, sólo puedo cuidar yo.

¿TENGO BURN-OUT / SÍNDROME DEL CUIDADOR?

900 365 100

www.sercuidador.org

designed by freepik.com

ACTIVITAT 3. Cuidem-nos

Feu grups de 3 persones i penseu una petita dinàmica o joc per fer a la resta de companyes que serveixi per autocuidar-nos.

Deixeu volar la vostra imaginació i creativitat!!!

MAPA CONCEPTUAL: El sistema d'Atenció a la Dependència